

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 283. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167180339344/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

„De har Ret,” sagde Kassereren, „det er en meget simpel Maade at standse en saadan Uforfæmtheds paa, og man maatte ønske, at man havde lige saa simple Midler til at hindre Udbredelsen af andre Pasteriller med, uden at gjøre Indgreb i Trykkefriheden. Dog, jeg tror sandeligen, at de Pasteriller, som trykkes og bringes i Circulation fra Bogtrykkerierne, ikke gjøre nær saa stor Effekt som de, der mundtlig udbæres; i det mindste har jeg erfaret det selv Prover paa, at naar et af de kjøbenhavnske Søndags-Selskaber eller Stadder-Kollegier har foresat sig at pille en Mand's eller Families Rygte den ene Uge, og de saa samles den anden Søndag igjen, saa finder de den hele Familie lige saa ilde tilredt, som en Snag, naar den har lagt i en Myrretue; thi den mundtlige Bagvaskelse den flyver omkring, som Pasteril siger, som Svælen i andt Vejr; hver Mand, som den passerer igjennem, forbedrer den og lægger noget til: den forværes, idet den ruller frem ad, ligesom Snebolden, naar derimod en Sigvard Lyche med alle hans Kolleger maa tilstaa sig at være nogle Høflere, siden en trykt Pasteril ikke saa let under Circulationen kan forandres efter Omstændighederne.“

„Jeg er fuldkommen enig med Dem i denne Henseende,” sagde min Herre, „og kunde sandelig ikke overtale mig til at ønske Trykkefriheden afskaffet, om jeg endog selv skulde være Maaler for den allermeest loadmunde Pasterillants Uudslag, thi imod en saadan Person har man dog altid Rettighed til at bruge Lovens Hjælp, og han kan aldrig skjule sig saa vel, at jo disse maa finde ham; men for at komme igjen til de omstaltede Inskriptioner, da bør enhver ønske, at slige skadelige Misbrug maatte standses; man har ogsaa Hæjst til at tro, at Stuepils-Direktionen vil anvende kraftige Midler derimod, saa snart som den bliver vidende om, at saadant

Selste, en af Personerne i Beaumarchais' komedie Barberen i Sevilla — Sigvard Lyche, se Reten S. 3.

existerer*); den Maade, som jeg har fortalt Dem, at jeg vilde bruge for at hæve samme, tror jeg kunde være ganske anvendelig, men det er kun et flygtigt Indfald, og det kan meget let hende sig, at Direktionen selv vil finde paa et bedre og kraftigere Middel derimod. Overalt, enten nu den af mig foreslåede Methode hænges, eller en anden lige saa god, saa er dette Misbrug ikke vanskeligt at hæve; men vi have andre af selv samme Art, hvis Udryddelse vil være forbunden med større Vanskeligheder.“

Kassereren. Jeg tror, at jeg omtrent kan gætte, hvad De her siger til. Skulde det ikke være de Inskriptioner, som man forefinder rundt omkring paa Vænkene, Statuerne og Ughulene i Rosenborg Have?

Studenten. Gaa det rigtig, og endnu ihæj paa et Sted, foruden paa flere, nemlig i Longgangen ved Skottet. Det er sandelig forgeligt at se, hvorledes disse hvide Blægger bemales med det allerkjæreste og lidetrigste Løj, som nogen kan forestille sig, hvoriblandt Pasteriller og Skandfrister over nævnte Folk i Almindelighed er iblandt det mindst uanstændige, som man der forefinder; og saaledes tør man dog at besmitte de Steder, som man véd, at endog Personer af den kongelige Familie passerer igjennem.

Kassereren. Na, hvorfor ikke? Jeg har set lige imukke Ting paa Skottet selv, ja endog paa i Kirkerne, thi for

*) At dette og flere andre Misbrug vilde blive afskaffede, det har man sandelig den største Hæjst at haabe af den Direktion, der med saadan besværlig Bøer dengættede sig at de i tværsige Rummer gjemte Opmærksomheder og forvanskelte en nojagtig Underisgølle angaaende den behæjrende Brantigam. Na, da Politi-Hæjshøret er sluttet, er man ogsaa vis paa, at han vil blive anset efter Lovene; og at han, foruden anret, ogsaa vil komme til at betale tilbage alle de ulejlige Renter og Tilgæver, som han i sin mange Tid har opskaaret. Den Tpe — for at bruge en Ugentle — der i ti Tid har skænket fra mig, skal ikke alene give mig de Tilgæfter igjen, hvormed jeg griber ham, men endog ogsaa erstatte mig alt, hvad han forhen har krævet fra mig.